

ШЛЯХИ РОЗВИТКУ ВЗАЄМОДІЇ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ З ОРГАНАМИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ГРОМАДСЬКІСТЮ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ТЕРОРИЗМУ

Роман Борисович ДЗЮБА,

*аспірант Харківського національного
університету внутрішніх справ*

На сьогоднішній день однією з найбільших загроз національній безпеці та міжнародному миру є тероризм. Він належить до найбільш тяжких злочинів проти основ конституційного ладу та державної безпеки. Проблема тероризму торкнулася багатьох держав світу, порушила їх суверенітет та територіальну цілісність, поставила під загрозу їх незалежність.

Ключовим суб'єктом протидії тероризму в Україні є Служба безпеки України, яка реалізує покладені на неї завдання та функції у тісній взаємодії з іншими органами державної влади та громадськістю. Так, взаємодія Служби безпеки з органами державної влади та громадськістю у сфері протидії тероризму являє собою засновану на національних та міжнародних правових актах, узгоджену за метою, місцем та часом її спільну діяльність з іншими не підпорядкованими їй компетентними суб'єктами, що реалізується з метою профілактики, попередження, виявлення та припинення терористичних дій, забезпечення притягнення винних осіб до відповідальності, встановлення причин та умов, що сприяли вчиненню таких дій, їх усунення та полягає у вчиненні спільних дій, об'єднанні сил та засобів.

Основними напрямками взаємодії Служби безпеки України з іншими суб'єктами у сфері протидії тероризму є наступні: запобігання терористичній діяльності або фінансуванню тероризму; виявлення і припинення терористичних дій та загроз; встановлення осіб, які вчинили або можуть вчинити терористичні дії, контроль за їх рухом; забезпечення усунення наслідків протиправних дій; обмін інформацією; контроль за дотриманням порядку перетинання державних кордонів.

Водночас у межах даних напрямів та з урахуванням недоліків адміністративно-правового регулювання діяльності Служби безпеки України з протидії тероризму можна запропонувати наступні шляхи їх усунення:

- закріпити систему загальних завдань з протидії тероризму в Законі України «Про боротьбу з тероризмом»;
- систематизувати принципи діяльності Служби безпеки України з протидії тероризму, виклавши їх у Законі України «Про боротьбу з тероризмом» як узагальнюючому нормативно-правовому акті в досліджуваній сфері;
- систематизувати права та обов'язки Служби безпеки України з протидії тероризму. Зокрема, їх запропоновано закріпити через поділ на основні та додаткові або на функціональні, організаційні та забезпечувальні;
- запровадити застосування адміністративних договорів в діяльності Служби безпеки України з протидії тероризму;

- запровадити позитивний міжнародний досвід у сфері протидії тероризму.

Водночас постає необхідність оновлення Концепції боротьби з тероризмом, схваленої Указом Президента України від 25 квітня 2013 року № 230/2013, яка на сьогоднішній день не відображає актуальних завдань з протидії тероризму та не враховує масштабних змін у безпековому середовищі нашої держави, що відбулися у зв'язку з проведенням антитерористичної операції. Запропоновано структуру та окремі положення концепції.

З огляду на позитивний зарубіжний досвід у сфері протидії тероризму доцільно також:

- привести чинне законодавство в досліджуваній сфері у відповідність до міжнародних стандартів, що дозволить забезпечити ефективну міжнародну взаємодію з питань протидії тероризму;

- забезпечити впровадження наукових розробок та зарубіжного досвіду з питань протидії тероризму;

- регламентувати проведення спеціальних операцій;

- вдосконалити інститут невідворотності покарання за вчинення терористичних актів, незважаючи ні на які обставини;

- створити в структурі Національної поліції спеціальний підрозділ, який би займався протидією організованій злочинності та забезпеченням внутрішньої безпеки держави від терористичних діянь. При цьому, необхідно чітко розмежувати компетенцію між даним підрозділом та Службою безпеки України.

Таким чином, задля розвитку взаємодії Служби безпеки України з органами державної влади та громадськістю у сфері протидії тероризму особливого значення набуває чітка регламентація правового статусу суб'єктів правоохоронної діяльності, їх повноважень, форм та методів діяльності. Необхідно оптимізувати завдання та функції, структуру та чисельність правоохоронних органів, забезпечити їх взаємодію та координацію, покращити соціальне, фінансове та матеріально-технічне забезпечення з тим, щоб привести їх у відповідність до кращих світових стандартів та внутрішньодержавних потреб.